

kring
knøttin

Summar og vetur

Henda myndin er tikin í Australíu, har nú er summar, meðan vit nakað longur móti norðuri stríðast við veturin. Myndin er av einari ungari damu, sum er farin út til strondina at spæla í sandinum í kveldarsólini.

Borgarstjóri seldi bygdina

Laurel Summers, sum tey seinastu 33 árin hevur verið borgarstjóri og ánarar av tí litlu bygdini Hurtsville í statinum Iowa í USA, hevur nú selt bygdina fyri 3,5 milljónir kr. Tann 70 ára gamli Summers segði orsökina til søluna vera, at hann nú er vorðin troystur av at stýra bygdini. Tað eru 6 solumenn, sum hava keypt bygdina. Bygdin er ikki stór. 23 íbúðarhús, ein matstova, ein stórur handil og borgarstjóraíbúðin í ráðhúsinum.

Ein melón og onnur

Hin kendi rithevundurin Mark Twain kom einaferð, hann helt fyrilestur, inn á evnið ærligheit. Her greiddi hann soleiðis frá eini hending, honum hevði verið fyri.

— Tá eg var litil drongur, kom eg einaferð fram á ein hestavogn, sum var fullur av vatnmelonum. Og mær dámar ógvuliga væl melónir, so eg fór yvir til vognin og tók mær eina melón. Síðani fór eg inn í eitt skot og setti tenninar í melónina. Men í somu løtu varnaðist eg, at eg hevði gjørt okkurt galið. Eg skundaði mær yvir aftur til vognin og legði melónina aftur. Síðan tók eg eina, sum var búgvín.

Ølkassabátur

Can-tiki er navn á einum ølkassabáti, sum herfyri varð sjósettur í Darwin í Australíu. Tað fóru 15000 ølkassar til at byggja bátin.

Pinochet givið ST skeiva frágreiðing

— spurningurin um 34 horvnar chilendarar framvegis óloystur

Í juni mánað í ár plikaði Pinochet generalur, núverandi stjórnarleiðari í Chile, seg at geva ST-aðalskrivaranum Kurt Waldheim upplýsingar um 34 horvnar chilendarar.

Beinleiðis orsökina til hetta lyfti frá Pinochet var eitt hungursverkfall, sum 26 kvinnur og 2 menn — øll skyldfólk hjá teimum horvnu — skipaðu fyri í døgnum frá 14. til 24. juni í ár. Pinochet lovaði tá at fáa til vega upplýsingar um 34 horvin áðrenn 90 dagar vóru lidnir.

Henda tíðarfrestin er nú farin og hevur Pinochet generalur sent eina tólv síður langa frágreiðing til Kurt Waldheim. Tíverri er frágreiðingin púra einkisigandi at kalla — geður ongar nýggjar upplýsingar um tey horvnu. Tvørturímóti verður tað av frágreiðingini greitt, at hesi 34 horvnu eru í stórum vanda — møguliga eru tey longu myrd.

Í frágreiðingini stendur: »teir persónar, sum eru fráboðaðir at vera horvnir, eru ikki í løtuni handtiknir av nakrari trygdartænastu innan landsins mark.«

Eisini verður í frágreiðingini sagt, at fleiri av hesum 34 horvnu eru farin úr Chile til onnur lond. Hetta hevur Solidaritetsstovnurin hjá chilensku Kirkjuni kannað — í fleiri forðum saman við sendistovum hjá tí landi, sum tey horvnu skuldu vera farin til. Tað hevur púrt einki hald verið í hesum pástandi Pinochets — tvørturímóti hevur tað vist seg at fleiri frágreiðingar hava verið falsaðar av starvsmonnum, sum eru í tænastu hermanna-stýrisins.

Tey avvarðandi um frágreiðing Pinochets

Tá tey avvarðandi sóu svar Pinochets, var sent út eitt tíðindabrev. Hetta tíðindabrevið var m.a. sent chilenska uttanríkisráðnum, saman við kopi av einum brævi, sum var skrivað, tá hungursverkfallið byrjaði.

Í tíðindabrevinum stendur:

»1. Avvarðandi teirra handtiknu og horvnu almennakunngera hervið, at 23. september 1977 hand-

aði chilenska stjórnin svar sitt til Kurt Waldheim, sambært lyfti, sum var ein fylgja av hungursverkfallinum.

2. 30. september 1977 kl. 16 var fundur millum ST-aðalskrivaran Kurt Waldheim og chilenska uttanríkisráðharran Patricio Carvajal. Á fundinum greiddi Kurt Waldheim

Tríggjar chilenskar kvinnur á ST-aðalfundinum

Um mánaðarskið 7. september-oktober fóru konurnar hjá trimum av teim horvnu til Geneve og greiddu har ST-mannarættindastovninum frá teirri sváru stóðu, sum mennir vóru í. Hetta

Vit vita, at neyðin er stór í Chile — serliga hjá teimum, har forsyrgjarin er horvin. Chilenevndin hevur tí sent kr. 1000 til Solidaritetsstovnin hjá Chilensku Kirkjuni at lata til familjur teirra horvnu ella at nýta eftir bestu sannføring. Hóast 1000 kr. eru nógv meira verðar í Chile enn her, er tað ikki

Í meira enn tvey ár hevur hon leitað eftir manni sínum. Hann er ein av teimum 2500 chilendarum, sum eru horvnir síðani fasistastýrið hjá Pinochet tók ræðið í 1973

frá, at hann, aftaná at hava lisið svarið frá Pinochet, helt seg vera noyddan sjálvur at kanna málið nærri.

3. »Svarið« er í tveimum: Fyrri partur inniheldur nakrar avbronglaðar frásagnir frá skyldfólkum teirra horvnu til kriminalpoliti og trygdarpoliti (DINA).

Í seinri helvt vera nevndin hjá teimum 34 rekkað upp og sagt verður frá gongdini í onkrari rættarsak við vanligu dóm-stól-ar.

4. Vit kunnu sum skyldfólk teirra horvnu ikki góðtaka slíkt svar, sum avmarkar seg til at endurtaka upplýsingar vit sjálv eru komin við og sum harafturat eru alment kendar. Tað sigur púrt einki um, hvat er vorðið av okkara kærú aftaná at tey eru handtiknir av trygdarpoliti landsins.

Ti krevja vit, sum vit eisini segdu, tá vit byrjaðu hungursverkfallið, at tað einaferð med alla verður greitt upplýst, hvat er vorðið av øllum teim horvnu.«

vóru tær tríggja Ana Gonzales, Ulda Ortiz og Gabriele de Lorca. Síðan eru tær farnar til New York, har tær komu sum persónlig umboð á ST-aðalfundinum. Eisini var ætlanin at hava fund við Rosalyn Carter, áðrenn tær fóru aftur til Chile.

Chilenevndin sent 1000 kr. til avvarðandi teirra horvnu

Seinasta árið hevur Chilenevndin í Føroyum serliga arbeitt við at fáa til vega upplýsingar um sjei av teimum 2500 horvnu. Hetta er gjørt eftir áheitan frá Chile Democratico. Tað hevur tíverri ikki eydnast serliga væl, hóast nógv brøv eru skrivað til ymiskar myndugleikar bæði í Chile, Danmerk og ST. Tað einasta konkreta vit hava fingið at vita, er at tey sjei framvegis eru horvin og er tað Solidaritetsstovnurin hjá chilensku Kirkjuni, sum sigur hetta.

nóg mikið. Vit vóna at fleiri hava hug at stuðla tiltakinum og kunnu tey senda pening til Chilenevndina, Tórgarðstræð 7, 3800 Tórshavn, giro nr. 8179913.

Peningurin verður tá óskerdur sendur til tey neyðstøddu í Chile. Tey sjei, sum Chilenevndin serliga hevur arbeitt fyri eru:

1. Eugenio Eugenio Basilio, 44 ár, horvin 16. juni 1976.

2. Pardo Pedemonte Sergio Raul, horvin 16. juni 1976.

3. Abello Oscar Eduardo, horvin 24. juni 1976.

4. Vargas Leiva Manuel, horvin 7. august 1976.

5. Guarantegua Quinteros Orlando, horvin 26. juni 1976.

6. Raul Guillermo Cornejo Campos, horvin 16. juni 1976.

7. Castillo Ascencio Pedro Segundo, horvin 3. juni 1976.

Trý av hesum eru eisini á listunum hjá Amnesty International og øll eru við í yvirlitinum frá ST-mannarættindastovninum.

